

**UCHWAŁA NR 29/V/2019  
RADY GMINY ZATORY  
z dnia 22 lutego 2019 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r. poz. 994, z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998, z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

**§ 1.**

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.**

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zatory.

**§ 3.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY**  
Rady Gminy Zatory  
*Zofia Drabczyk*  
**Zofia Drabczyk**

## Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 na terenie Gminy Zatory jest rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych zobowiązana jest zapewnić pomoc poprzez organizację systemu wsparcia i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia.

Realizacja ww. Programu w kilkuletniej perspektywie zakłada wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziny, poprawę funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy oraz przede wszystkim reintegrację rodziny naturalnej i odbudowanie poczucia odpowiedzialności za dziecko. Istotny jest również fakt, iż poprzez realizację założeń niniejszego Programu, kadra instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny będzie miała możliwość podniesienia swoich kwalifikacji niezbędnych do udzielania kompleksowego wsparcia rodzinom niewydolnym wychowawczo.

Z uwagi na powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY  
Rady Gminy Zatory  
*Zofia Drabczyk*  
Zofia Drabczyk



**GMINNY PROGRAM  
WSPIERANIA RODZINY  
NA LATA 2019 – 2021**

**Gmina Zatory**

## SPIS TREŚCI

<b>I.</b>	Wstęp	3
<b>II.</b>	Regulacje prawne	4
<b>III.</b>	Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Zatory	5
<b>IV.</b>	Cele, działania, sposób realizacji Programu Wspierania Rodziny	10
<b>V.</b>	Adresaci Programu Wspierania Rodziny	13
<b>VI.</b>	Realizatorzy Programu Wspierania Rodziny	14
<b>VII.</b>	Źródła finansowania Programu Wspierania Rodziny	14
<b>VIII.</b>	Monitoring i ewaluacja	14
<b>IX.</b>	Przewidywane efekty realizacji Programu Wspierania Rodziny	15

## I. WSTĘP

Rodzina jest podstawową grupą społeczną, w której członkowie połączeni są małżeństwem, więzami pokrewieństwa (niekiedy adopcji), siecią wzajemnych zależności i stosunków społecznych, prowadzą wspólne gospodarstwo domowe oraz pełnią w niej odpowiednie role społeczne: matki, ojca, dziecka, współmałżonka czasem dziadka czy krewnego. Więzy między małżonkami może się rozpaść (co często w wielu kulturach kończy się rozwodem), jednak więzy między rodzicami a dziećmi oraz między rodzeństwem nie ulega dezintegracji. Rodzina jest również uniwersalną instytucją społeczną, tzn. utrwalonym w tradycji wszystkich kultur, zespołem działań ludzkich ukierunkowanym na zaspokajanie określonych potrzeb swoich członków.

Nieustanne przeobrażenia społeczno-gospodarcze sprawiły, że zmianie ulega struktura rodziny. Coraz więcej mamy rodzin niepełnych, żyjących w konkubinacie, zrekonstruowanych. Problemy współczesnej rodziny mają różnorodny charakter. Specyfiką zmian zachodzących w społeczeństwie jest zanik więzi rodzinnych i nasilenie zjawisk patologicznych. Jest to jedno z podstawowych zagrożeń zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Zjawiska destrukcyjne to przede wszystkim: alkoholizm, narkomania, bezrobocie, przemoc oraz uzależnienie od internetu, komputera, telefonu i inne. Często zjawiska te prowadzą do rozpadu rodziny a także bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, jeśli problem dotyczy rodzin wychowujących dzieci.

Wobec powyższego stosowne służby i instytucje są zobowiązane do podejmowania działań zaradczych i szeroko pojętej pracy na rzecz rodziny. W tym celu powstał Gminny Program Wspierania Rodziny który będzie obowiązywał w Gminie Zatory w latach 2019-2021.

Podstawowym założeniem ww. Programu jest stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skutecznej ochrony dzieci i pomocy dla nich.

Pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizację pieczy zastępczej określa ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dokonuje ona podziału kompetencji i zadań realizowanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej. Obowiązek zarówno wspierania rodziny jak i systemu pieczy zastępczej, jednostki realizują we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i organizacjami społecznymi.

Podział zadań na poszczególne jednostki, zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, określa tabela nr 1.

**Tabela nr 1. Podział zadań zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

<b>Gmina</b>	Profilaktyka: wspieranie rodziny	<ul style="list-style-type: none"> <li>• asystent rodziny,</li> <li>• placówki wsparcia dziennego,</li> <li>• rodziny wspierające,</li> <li>• grupy wsparcia,</li> <li>• terapia i mediacja,</li> <li>• konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,</li> <li>• inne podmioty i instytucje działające na rzecz rodziny</li> </ul>
<b>Powiat</b>	Pieczą zastępczą (rodzinną i instytucjonalną) Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków	<ul style="list-style-type: none"> <li>• koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,</li> <li>• rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe i zawodowe),</li> <li>• rodzinne domy dziecka,</li> <li>• rodziny pomocowe,</li> <li>• usamodzielniani wychowankowie z pieczy zastępczej,</li> <li>• placówki opiekuńczo-wychowawcze,</li> </ul>
<b>Województwo</b>	Adopcje	<ul style="list-style-type: none"> <li>• interwencyjny ośrodek preadopcyjny,</li> <li>• regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna,</li> <li>• ośrodek adopcyjny,</li> </ul>

Źródło: ustawa z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

## II. REGULACJE PRAWNE

Instytucja rodziny jest regulowana przez wiele aktów prawnych zarówno w Polsce, jak i w prawie międzynarodowym. Podstawowym aktem prawnym w Polsce jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, której art. 16 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajduje się pod szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.<sup>1</sup> Dużą uwagę dotyczącą unormowań prawnych członków rodziny poświęcono w Kodeksie Rodzinnym i Opiekuńczym, gdzie określono tematykę zawierania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, możliwości przysposobienia, opieki i kurateli.

Program Wspierania Rodziny powstał w oparciu o obowiązujące regulacje prawne – art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi:

<sup>1</sup> Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02.04.1997r. (Dz. U. z 1997r. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.).

*„Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”.*

Podstawę prawną działań związanych ze wspieraniem rodziny stanowi:

- ustawa z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r. poz. 994, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 2018r. poz. 950);
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r. poz. 1508, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018r. poz. 969, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r. poz. 1030, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r. poz. 2137, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 04 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2018r., poz. 603, z późn. zm.);

### **III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE ZATORY**

Gmina Zatory jest gminą wiejską, położoną w powiecie pułuskim, w północnej części województwa mazowieckiego w odległości około 60 km od Warszawy oraz ok. 15 km od Pułuska - miasta powiatowego. Gmina zajmuje obszar 121,30 km<sup>2</sup>. W skład Gminy Zatory wchodzi 27 sołectw. Liczba ludności wynosi 4.846 osób (wg stanu na dzień 31.12.2018r.), z czego ponad 50 % stanowią kobiety (K: 2446, M: 2400). Obecnie na terenie Gminy Zatory funkcjonują dwie szkoły podstawowe, dwa gimnazja oraz dwa przedszkola. Na przestrzeni diagnozowanych lat liczba dzieci urodzonych i zameldowanych w gminie Zatory sukcesywnie rosła: w 2016r. - 56 dzieci, w 2017r. - 72 dzieci, w 2018r. - 77 dzieci. Natomiast według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Pułusku, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wynosiła: w 2016r. - 362 osoby, w 2017r. - 268 osób, w 2018r. - 232 osoby.

Pracę z rodziną organizuje gmina, zaś na terenie Gminy Zatory to Ośrodek Pomocy Społecznej jest podmiotem właściwym do realizacji zadań mających na celu wspieranie rodzin.

Rodzaje i możliwości pracy z rodziną określone są w ustawie z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Zatorach jest głównym inicjatorem działań o charakterze pomocowym i aktywizującym środowiska przejawiające potrzebę wsparcia.

Diagnoza sporządzona na potrzeby niniejszego Programu, dotyczy rodzin z terenu Gminy Zatory. Poniższa tabela przedstawia powody przyznawania pomocy społecznej.

**Tabela nr 2. Powody przyznawania pomocy społecznej przez OPS w Zatorach w latach 2016-2018.**

Przyczyna trudnej sytuacji życiowej	Lata					
	2016		2017		2018	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Ubóstwo	163	678	151	615	113	448
Bezrobocie	84	335	79	297	61	228
Niepełnosprawność	33	116	34	112	35	94
Długotrwała lub ciężka choroba	20	74	22	65	27	67
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	7	26	3	10	8	30
Alkoholizm	5	10	6	16	6	19
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: wielodzietność	61	352	56	330	49	271
	57	337	56	330	46	262
Bezdomność	1	1	1	1	0	0
Przemoc w rodzinie	1	5	0	0	0	0

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Zatorach

Jak wskazują powyższe dane, najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc było ubóstwo i bezrobocie. W roku 2016 liczba rodzin objętych wsparciem z powodu ubóstwa wyniosła 163, a bezrobocia 84. W roku 2017 i 2018 zanotowaliśmy spadek rodzin objętych wsparciem z powyższych powodów.

Kolejnymi, pod względem ilości, przyczynami korzystania z pomocy były: potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności (61 rodzin w 2016r., 56 rodzin w 2017r. i 49 rodzin w 2018 r.), oraz niepełnosprawność (w roku 2016 – 33, w 2017 – 34, natomiast w 2018 r. – 35 rodzin).



Problemy, jakie dotyczą współczesną rodzinę, m.in. bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, ciężkie choroby wskazują na potrzebę wsparcia rodzin naturalnych już w momencie diagnozowania przyczyn korzystania z pomocy społecznej. Pozwala to zapobiec ewentualnemu głębokiemu kryzysowi w rodzinie, który – w porę nierozwiązany – może skutkować ingerencją we władzę rodzicielską bądź w ostateczności koniecznością odebrania dzieci z rodzin naturalnych niewydolnych wychowawczo.

**Tabela nr 3. Typy rodzin objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Zatorach w latach 2016-2018**

	Typ rodziny	Lata			
		2016	2017	2018	
1.	<b>Rodziny ogółem</b>	<b>289</b>	<b>286</b>	<b>243</b>	
	<b>w tym : rodziny z dziećmi ogółem:</b>	<b>180</b>	<b>160</b>	<b>131</b>	
	o liczbie dzieci	1	34	27	26
		2	72	67	56
		3	40	39	30
		4	24	18	13
		5	6	5	5
6 i więcej		4	4	1	
2.	<b>Rodziny niepełne ogółem</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>17</b>	
	o liczbie dzieci	1	12	9	5
		2	5	6	7
		3	1	3	3
		4 i więcej	4	4	2

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Zatorach

Analiza powyższych danych wskazuje, że w roku 2016 pomocą objęto ogółem 289 rodzin, w roku 2017 – 286 rodzin, natomiast w roku 2018 odnotowano 243 rodziny, zatem liczba rodzin korzystających z pomocy w 2018 roku spadła w porównaniu z latami poprzednimi. Badając przyczyny tego zjawiska należy stwierdzić, iż spadek ten był podyktowany przede wszystkim wzrostem wynagrodzeń klientów pomocy społecznej, wzrostem kwoty zasiłku pielęgnacyjnego oraz ewentualnym nabyciem prawa do dodatków do zasiłku rodzinnego – czynniki te często powodowały zwiększenie dochodu na jednego członka rodziny, przekroczenie kryterium dochodowego i tym samym w konsekwencji odmowę przyznania świadczeń z pomocy społecznej. Spośród rodzin z dziećmi, które są objęte pomocą społeczną, najliczniejszą grupę w 2018 roku stanowiły rodziny z dwojgiem dzieci (56 rodzin). Natomiast 17 rodzin o strukturze niepełnej skorzystało z pomocy w 2018r.

**Tabela nr 4. Różne rodzaje pomocy udzielanej rodzinom z terenu Gminy Zatory w latach 2016-2018:**

	2016	2017	2018
Liczba wydanych kart Dużej Rodziny:	50	52	114
• rodzice	18	20	42
• dzieci do 18 r.ż.	30	32	62
• dzieci do 25 r.ż	2	0	7
• przedłużenie kart z powodu utraty ważności	0	0	2
• nowy członek rodziny	0	0	1
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	289 rodzin (980 osób)	286 rodzin (933 osób)	243 rodziny (779 osób)
Liczba osób objętych dożywianiem	315 dzieci 22 dorosłych	280 dzieci 19 dorosłych	228 dzieci 27 dorosłych
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	387	404	377
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	16	16	12
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	446	495	477
Liczba wniosków skierowanych przez GKRPA do Sądu w sprawie leczenia odwykowego	8	3	4
Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” wobec osób z terenu Gminy Zatory	15	9	12

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Zatorach.

Rozpatrując dane zawarte w powyższej tabeli, należy m.in. stwierdzić, iż na przestrzeni lat 2016-2018 znacząco podniosła się liczba osób ubiegających się o wydanie Karty Dużej Rodziny – można domniemać, iż jest to konsekwencją m.in. wzrostu liczby dzieci urodzonych z terenu Gminy Zatory. Natomiast od 2016 roku odnotowano spadek dzieci objętych dożywianiem (zjawisko spowodowane m.in. czynnikami związanymi ze zwiększeniem dochodu rodziny oraz ukończeniem edukacji przez uczniów szkół ponadpodstawowych i tym samym niekwalifikowaniem się do otrzymania pomocy).

Analizując założenia Programu Wspierania Rodziny z terenu Gminy Zatory, niezbędnym jest odniesienie się do kontekstu umieszczania dzieci z Gminy Zatory w pieczy zastępczej oraz funkcjonowania rodzin zastępczych na obszarze Gminy. Poniższa tabela obrazuje podział na formy pieczy zastępczej wraz z ilością rodzin naturalnych, które pochodzą z Gminy Zatory, a których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej.

**Tabela nr 5. Formy pieczy zastępczej na terenie Gminy Zatory funkcjonujące w latach 2016-2018 oraz liczba rodzin naturalnych, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej.**

Lp.	Formy pieczy zastępczej	Lata/ liczba dzieci					
		2016		2017		2018	
		Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	0	0	0	0	0	0
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	3	4	2	3	2	3
3.	Rodziny zastępcze zawodowe	0	0	1	4	1	5
1.	Liczba rodzin biologicznych z terenu gminy Zatory, których dzieci przebywają w rodzinnej pieczy zastępczej	1	1	1	1	1	1
2.	Liczba rodzin biologicznych z terenu gminy Zatory, których dzieci przebywają w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0	0	0	0

Zródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk

Weryfikując dane z powyższej tabeli należy zaznaczyć, iż od 2016 niezmiennie tylko jedna rodzina z terenu Gminy Zatory nie sprawuje opieki nad 1 biologicznym dzieckiem. Natomiast na obszarze Gminy według stanu na dzień 31.12.2018r. funkcjonowały 2 rodziny zastępcze niezawodowe – jedna z nich posiadająca 1 dziecko, druga 2 dzieci – oraz rodzina zastępcza zawodowa, w której według stanu na 31.12.2018r. przebywało łącznie 5 dzieci.

### Asystent rodziny

Zgodnie ustawą z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przydziela się asystenta rodziny. Asystent rodziny niesie pomoc rodzinom dysfunkcyjnym z małoletnimi dziećmi m.in. w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, psychologicznych, zawodowych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. Nadrzędnym celem pracy asystenta z rodziną naturalną jest pomoc w stworzeniu odpowiednich warunków dla rozwoju dziecka w rodzinie i zapobieganie umieszczeniu go w pieczy zastępczej. Pozostałe cele wynikają z oceny sytuacji rodzinnej. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej

asystent rodziny wspiera i pracuje z rodziną tak, aby stworzyć warunki do powrotu małoletniego do rodziny naturalnej.

Asystent rodziny współpracuje z innymi podmiotami na rzecz dziecka i rodziny. W pracy z rodziną ważna jest bowiem koordynacja działań wszystkich instytucji i służb powołanych do wspierania rodziny, których pomoc asystent uzna za niezbędną przy wykonywaniu swoich zadań.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018r. w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony był jeden asystent rodziny, który pracował z 4 rodzinami. Głównym czynnikiem powodującym objęcie ww. rodzin asystenturą była bezradność opiekuńczo-wychowawcza i brak kompetencji społecznych pomocnych w zaspokajaniu potrzeb małoletnich.

**Tabela nr 6. Praca asystenta rodziny na terenie Gminy Zatory w latach 2016-2018.**

	2016	2017	2018
<b>Liczba rodzin</b>	<b>5</b>	<b>5</b>	<b>4</b>
<i>O liczbie dzieci:</i>			
1	1	1	1
2	1	1	1
3	1	1	0
4 i więcej	2	2	2

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Zatorach.

#### **IV. CELE, DZIAŁANIA, SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY**

##### **CEL GŁÓWNY:**

**Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.**

Nr działania	Nazwa działania	Sposób realizacji	Wskaźniki realizacji
<b>Cel szczegółowy nr 1: Rozwój i inicjowanie działań profilaktycznych w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny</b>			
1.1	Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców, wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> <li>organizowanie zajęć wspomagających kompetencje wychowawcze rodziców</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ilość zajęć</li> <li>rodzaj tematów w ramach poprowadzonych zajęć</li> <li>liczba osób uczestniczących w zajęciach</li> </ul>

1.2	Integracja rodzin, poprawa i wzmocnienie więzi rodzinnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• organizowanie festynów, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych, pikników rodzinnych i imprez okolicznościowych promujących wartość rodziny i ideę rodzicielstwa</li> </ul>	- liczba i rodzaj zorganizowanych przedsięwzięć
1.3	Udzielanie rodzinom wsparcia finansowego i rzeczowego	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przyznanie świadczenia rodzinnego,</li> <li>• przyznanie świadczenia wychowawczego,</li> <li>• przyznanie świadczenia 300+,</li> <li>• przyznanie karty dużej rodziny,</li> <li>• przyznanie pomocy w ramach stypendium szkolnego,</li> <li>• przyznanie pomocy w ramach dożywiania,</li> <li>• przyznanie świadczeń z pomocy społecznej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- liczba przyznanych świadczeń rodzinnych,</li> <li>- liczba przyznanych świadczeń wychowawczych</li> <li>- liczba przyznanych świadczeń 300+,</li> <li>- liczba wydanych kart dużej rodziny,</li> <li>- liczba przyznanych stypendiów szkolnych,</li> <li>- liczba osób korzystających z dożywiania</li> <li>- liczba wypłaconych zasiłków celowych i okresowych</li> </ul>
1.4	Organizowanie form aktywnego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> <li>• prowadzenie zajęć w świetlicach funkcjonujących w placówkach oświatowych na terenie Gminy Zatory,</li> <li>• działalność świetlicy socjoterapeutycznej</li> <li>• prowadzenie zajęć profilaktycznych i edukacyjnych w Gminnej Bibliotece</li> <li>• działalność stowarzyszeń funkcjonujących na terenie Gminy Zatory mająca na celu aktywizację dzieci i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- liczba osób uczestniczących w zajęciach prowadzonych w świetlicach,</li> <li>- rodzaj zajęć prowadzonych w świetlicach szkolnych</li> <li>- liczba osób uczestniczących w zajęciach prowadzonych w świetlicy socjoterapeutycznej,</li> <li>- rodzaj zajęć prowadzonych w świetlicy socjoterapeutycznej</li> <li>- liczba i rodzaj prowadzonych zajęć</li> <li>- liczba osób biorących udział w zajęciach,</li> <li>- liczba osób uczestniczących w zajęciach prowadzonych przez</li> </ul>

		<p>młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>współorganizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży</li> </ul>	<p>stowarzyszenia,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rodzaj zajęć prowadzonych przez członków stowarzyszenia,</li> <li>liczba zorganizowanych form wypoczynku, ich rodzaj, organizatorzy</li> <li>liczba dzieci biorących udział w wypoczynku</li> </ul>
--	--	---	---

**Cel szczegółowy nr 2:  
Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych**

2.1	Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> <li>funkcjonowanie rodzin wspierających</li> <li>tworzenie placówek wsparcia dziennego</li> <li>przydzielenie asystenta rodziny rodzinie niewydolnej wychowawczo</li> <li>organizowanie zajęć grupowych dla rodziców objętych asystenturą</li> <li>zatrudnienie psychologa w OPS świadczącego pomoc psychologiczną</li> <li>interdyscyplinarne działania podejmowane w ramach zapobiegania przemocy w rodzinie</li> <li>pomoc w rozwiązywaniu problemów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>liczba powstałych rodzin wspierających,</li> <li>liczba rodzin naturalnych objętych wsparciem rodzin wspierających</li> <li>liczba placówek wsparcia dziennego,</li> <li>liczba osób uczestniczących w zajęciach placówek wsparcia dziennego</li> <li>liczba rodzin objętych asystenturą (w tym liczba rodzin objętych asystenturą w roku bazowym)</li> <li>liczba i tematyka zajęć grupowych,</li> <li>liczba osób uczestniczących w zajęciach prowadzonych przez asystenta rodziny</li> <li>liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego</li> <li>liczba zamkniętych Niebieskich Kart</li> <li>liczba posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych</li> <li>liczba dzieci kierowanych do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej</li> </ul>
-----	---	---	--

		psychoedukacyjnych u dzieci <ul style="list-style-type: none"> <li>• mobilizowanie osób obarczonych problemem uzależnienia do podjęcia stosownej terapii</li> </ul>	- liczba dzieci korzystających ze specjalistycznego wsparcia i rodzaj wsparcia  - liczba osób biorących udział w terapii - liczba osób objętych wsparciem w ramach GKRPA, rodzaj wsparcia
<b>Cel szczegółowy nr 3:          Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących działania w zakresie wspierania rodziny oraz prawidłowe wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</b>			
3.1	Wzrost kompetencji i podniesienie kwalifikacji zawodowych osób realizujących działania w zakresie wspierania rodziny (ze szczególnym uwzględnieniem asystenta rodziny)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• organizowanie i udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach</li> </ul>	- liczba ukończonych szkoleń, warsztatów i konferencji - liczba osób uczestniczących w szkoleniach
3.2	Zabezpieczenie środków na finansowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej</li> </ul>	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - kwota wydatków na pieczę zastępczą - liczba dzieci, które powróciły do rodzin naturalnych
3.3.	Rozliczanie zadań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny</li> </ul>	- liczba prawidłowo sporządzonych sprawozdań

## V. ADRESACI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Gminny Program Wspierania Rodziny jest skierowany do wszystkich rodzin naturalnych z terenu Gminy Zatory, tj.:

- 1) wydolnych wychowawczo,
- 2) borykających się z różnorodnymi dysfunkcjami (problemy społeczne – bezradność opiekuńczo-wychowawcza, niepełnosprawność, brak kompetencji w prowadzeniu gospodarstwa domowego, przemoc, uzależnienia, itp.),
- 3) rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej,

- 4) przedstawiciele instytucji oraz służb świadczących pomoc na rzecz dziecka i rodziny.

Wszystkie działania Programu Wspierania Rodziny mają na celu odbudowanie poczucia odpowiedzialności za dziecko, reintegrację rodziny oraz wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców naturalnych.

## **VI. REALIZATORZY PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY**

Realizatorami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zatory są następujące jednostki:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zatorach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Zatory,
- świetlica socjoterapeutyczna,
- stowarzyszenia funkcjonujące na terenie Gminy Zatory,

we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Pułtusk, Komendą Powiatową Policji w Pułtusk, Poradnią Leczenia Uzależnień w Pułtusk, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusk, placówkami służby zdrowia.

## **VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY**

Zadania wynikające z Programu będą finansowane ze środków własnych Gminy Zatory. Zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracę z rodziną organizuje gmina.

Dodatkowo innymi źródłami dofinansowania realizacji Programu Wspierania Rodziny mogą być dotacje z budżetu państwa oraz inne środki (w tym: dotacje unijne).

## **VIII. MONITORING I EWALUACJA**

W celu sprawdzenia na ile Program został zrealizowany i jaki jest wynik podjętych przedsięwzięć, niezbędne jest prowadzenie monitoringu i dokonywanie ewaluacji. Dzięki ewaluacji uzyska się informacje czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły one i w jakim stopniu na



realizację celów szczegółowych Programu. Monitoring realizacji Programu umożliwi ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za realizację działań. Program ma charakter otwarty i może ulec aktualizacji w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości.

Realizację zaplanowanych działań będzie monitorował Ośrodek Pomocy Społecznej w Zatorach na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w wykonywaniu poszczególnych zadań. Sprawozdanie z realizacji działań z zakresu wspierania rodziny, zgodnie z art. 179 ust 1. ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sporządzane będzie w terminie do dnia 31 marca każdego roku i przedstawiane Radzie Gminy Zatory jako załącznik do sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Zatorach. Ponadto, oprócz ww. sprawozdania, Radzie Gminy Zatory będą przedstawiane potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny i dzieci, jeśli takie się pojawią.

## **IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY**

Skuteczna pomoc dzieciom pozbawionym opieki oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej wymaga skoordynowanego działania różnych instytucji zajmujących się rodziną i dzieckiem. Podejmowanie działań na rzecz wspierania rodzin z dziećmi oraz zapobieganie zjawiskom patologicznym poprzez stworzenie systemowych rozwiązań wspierających rodzinę i odpowiednich warunków do życia oraz rozwoju dzieci i młodzieży w rodzinach bezradnych opiekuńczo-wychowawczo, przyczynia się do prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Do najbardziej znaczących efektów, jakie możemy przewidzieć w związku z realizacją Programu Wspierania Rodziny można zaliczyć:

- 1) podniesienie poziomu i rozwój różnorodnych form pomocy rodzinie i dziecku,
- 2) poprawę funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy, wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- 3) reintegrację rodziny naturalnej, odbudowanie poczucia odpowiedzialności za dziecko i tym samym utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej,
- 4) podniesienie poziomu życia rodziny poprzez wsparcie finansowe, psychologiczne i społeczne,
- 5) posiadanie wykwalifikowanej kadry realizującej zadania z zakresu wsparcia rodziny i dzieci.

**PRZEWODNICZĄCY**  
Rady Gminy Zatory  
*Zofia Drabczyk*  
**Zofia Drabczyk**